

PREHLAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie jún 2011
III. senát

Nálezy:

spisová značka	III. ÚS 412/2010
sudca spravodajca	Lubomír Dobřík
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	25. januára 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka, v procesnom postavení žalovanej, vo svojej sťažnosti namietala porušenie jej vyššie uvedených základných práv rozsudkom krajského súdu v konaní, predmetom ktorého bolo určenie vlastníckeho práva.</p> <p>Predmetným rozsudkom krajského súdu bol potvrdený rozsudok okresného súdu, ktorým okresný súd určil, že žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností stavby – domu .... (ďalej len „sporné nehnuteľnosti“).</p> <p>V sťažnosti sťažovateľka zhrnula skutkový stav do týchto podstatných bodov:</p> <ul style="list-style-type: none"> „a) Dňa 26. 11. 1991 som uzavrela so žalobkyňou v spore kúpnu zmluvu, na základe ktorej som nadobudla 4/10 z nehnuteľnosti, zapísanej na liste vlastníctva č. 1095 kat. územia H. Dátum je uvedený v preambule zmluvy. b) Toho istého dňa sme zmluvu podpísali. Keďže k zmluve sa museli vyjadriť naši manželia, je pod bodom V. zmluvy o tejto skutočnosti zmienka. c) Toho istého dňa bol podaný návrh na registráciu zmluvy štátnym notárstvom podľa vtedy platného predpisu. d) Toho istého dňa bola zmluva pod číslom R I. 1263/91 registrovaná. Z uvedeného vyplýva, že boli splnené podmienky prevodu nehnuteľnosti podľa ustanovení §§ 46 a 47 ods. 1) Obč. zákonníka: podpísaním sa zmluva stala platnou a záväznou, registráciou sa stala účinnou. e) Dňa 11. 12. 1991 mali byť overované podpisy na zmluve, o čom svedčí jednak pečiatka na nej a jednak zápis (záznam) v overovacej knihe štátneho notárstva. Tento fakt bol rozsudkami súdov povýšený na okolnosť, na základe ktorej došlo k mylnému záveru, že v tento deň došlo k uzavretiu zmluvy a keďže po tomto dni už nenasledoval úkon podľa § 47 OZ, nenadobudla zmluva účinnosť.“ <p>Podstata námietok sťažovateľky spočívala v tom, že krajský súd v tomto rozsudku nesprávne určil deň uzavretia kúpnej zmluvy, ktorej predmetom boli sporné nehnuteľnosti, uzatvorenej medzi sťažovateľkou a žalobkyňou, v dôsledku čoho bolo sťažovateľke odňaté vlastnícke právo k podielu 4/10 k sporným nehnuteľnostiam.</p>
ratio decidendi	Ústavný súd uviedol, že pre rozhodnutie krajského súdu (a pred ním aj okresného súdu) bol v posudzovanom konaní rozhodujúci záver, že kúpna zmluva nebola uzavretá 26. novembra 1991, ale až 11. decembra 1991, nikdy nebola registrovaná ani nikdy nedošlo k rozhodnutiu o povolení vkladu. Svoje závery všeobecné súdy podopreli zisteniami vyplývajúcimi z overovacej knihy, v ktorej bolo uvedené, že na kúpnej zmluve

sa overovali podpisy účastníkov 11. decembra 1991, pričom poukázali na skutočnosť, že ani štátny notár prítomný pri registrácii zmluvy nevedel vysvetliť rozpor medzi dátumom registrácie zmluvy (26. november 1991) a overením podpisov na nej (11. december 1991). Podľa názoru ústavného súdu postup všeobecných súdov pri vyhodnocovaní dôkazov vykazoval znaky arbitrážnosti a nedával dostatočné odpovede na relevantné argumenty sťažovateľky, ktoré formulovala vo svojom odvolaní proti rozsudku okresného súdu. Ústavnému súdu sa javia sťažovateľkine námietky o tom, že rozsudok neobsahuje racionálnu a presvedčivú argumentáciu, ako dôvodné, pretože v ňom chýba reakcia na vyhodnotenie takých dôkazov, ako sú samotný návrh na registráciu, obsah registrového spisu alebo uzavretie dohody o pôžičke medzi účastníkmi zmluvy 26. novembra 1991. Ústavný súd si pri skúmaní vyžiadaného spisu všimol, že o registrácii zmluvy 26. novembra 1991 svedčila okrem samotného registrového spisu aj štátnym notárstvom vedená kniha „Register pre registráciu R“, v ktorej sú chronologicky uvádzané jednotlivé zápisy registrovaných zmlúv vrátane registrácie kúpnej zmluvy z 26. novembra 1991 týkajúcej sa spornej nehnuteľnosti. Pokiaľ krajský súd v predchádzajúcich zrušujúcich rozhodnutiach týkajúcich sa veci, ako aj v sťažnosťou napadnutom rozsudku uvádzal, že overovacia kniha je živou knihou, o čom svedčí množstvo zápisov, ktoré v nej boli do 11. decembra 1991 vykonané, súčasne opomenul, že aj „Register pre registráciu R“ vedený štátnym notárstvom mal charakter živej knihy, o čom tiež svedčí množstvo zápisov zapísaných v dňoch nasledujúcich po registrácii spornej zmluvy, teda po 26. novembri 1991. Uvedený register mali všeobecné súdy k dispozícii, o čom svedčí kópia strany týkajúca sa spornej registrácie, ktorá sa nachádza v spise okresného súdu. Ústavný súd súčasne zaregistroval, že zápis v overovacej knihe výslovne neuvádzal, ktorého dňa bola podpísaná sporná kúpna zmluva, a tiež že pri záznamoch o overení podpisov nebolo uvedené v kolónkach na to určených, či uvedeného dňa bola listina na štátnom notárstve podpísaná alebo či v danom prípade išlo o uznanie podpisu za vlastný. Ústavný súd konštatoval, že krajský súd v napadnutom rozsudku bez dostatočných dôvodov označil za účelovú aj odvolaciu námietku sťažovateľky, že ak na výpoved' notára nie je možné v dnešnej dobe pozerat' ako na vierohodnú vzhľadom na odstup času od uzavretia zmluvy, to isté kritérium mal zvolit' aj pre hodnotiace úsudky vo vz'ahu k účastníkom konania. Pritom neprihliadol na významnú okolnosť, že zatiaľ, čo výpovede účastníkov konania ovplyvňujú ich záujem na výsledku veci, svedecká výpoved' štátneho notára by mala pri starostlivom posudzovaní zistených okolností viesť k objektívnejšiemu vyhodnoteniu skutkového stavu. Označenie svedeckej výpovede štátneho notára krajským súdom ako nevierohodnej a nelogickej len z dôvodu časového odstupe a prípadného rozporu s niektorými tvrdeniami účastníkov nebolo podľa ústavného súdu akceptovateľné. Tvrdenie štátneho notára, že účastníci zmluvy boli na štátnom notárstve dvakrát, v nadväznosti na skutočnosť, že s prípadmi dodatočného uznávania podpisov na zmluvách sa v rámci praxe štátnych notárstiev počítalo, nemožno bez ďalších dôkazov považovat' za vylúčené. Ústavný súd konštatoval, že z uvedených skutočností vyplývalo, že krajský súd nepostupoval pri hodnotení dôkazov podľa ust. § 132 OSP dôsledne, keď neprihliadol starostlivo na všetko, čo vyšlo za konania najavo. Opísané zistenia ústavného súdu svedčili o rozpore rozsudku krajského súdu s obsahom spisu. Súdne konanie realizované krajským súdom v sťažovateľkinej veci tak nespĺňalo ústavné atribúty objektívnosti, čo v konečnom dôsledku viedlo k svojvôli v rozhodovacom procese. Krajským súdom odvodené právne závery boli podľa ústavného súdu v zjavnom rozpore so skutkovými okolnosťami zistenými v konaní. Povinnosťou krajského súdu ako súdu odvolacieho bolo, aby dal jednoznačnú odpoveď na všetky podstatné námietky sťažovateľky uvedené v jej odvolaní proti rozhodnutiu okresného súdu. Krajský súd mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda, inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli právne prijateľné, racionálne, a tým aj spravodlivé a presvedčivé. Súčasne mal vychádzať z toho, že práve všeobecné súdy majú poskytovať v občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 OSP), (obdobne IV. ÚS 1/02, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09). Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že krajský súd predmetným rozsudkom porušil základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu, keďže pri rozhodovaní vo veci nepostupoval podľa relevantných procesných noriem (§ 132 OSP) a

	svoje rozhodnutie nezdôvodnil ústavne konformným spôsobom. Súčasne tým krajský súd zasiahol aj do sťažovateľkinho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, keď neposkytol jej vlastníckemu právu zákonnú ochranu a bez dostatočne preukázaných dôvodov napadnutým rozsudkom pozbavil sťažovateľku spoluvlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam spôsobom, ktorý bolo potrebné považovať za ústavne neudržateľný. Ústavný súd predmetný rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP a iných súdov	IV. ÚS 1/02 , III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09 Judikatúra ESĽP: Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998

spisová značka	III. ÚS 322/2010
sudca spravodajca	Lubomír Dobřík
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhove né / v časti nevyhove né
dátum rozhodnutia	13. apríla 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. II-107 Charty základných práv Európskej únie
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ vo svojej sťažnosti namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom a uznesením okresného súdu v exekučnom konaní. Sťažovateľ, v procesnom postavení povinného, uplatnil svoje základné právo na súdnu ochranu podaním námietky zaujatosti proti súdному exekútorovi, pretože „v priebehu exekúcie“ sa dozvedel, že tento bol bývalým zamestnancom oprávnenej. Okresný súd následne rozhodol, že súdny exekútor nie je vylúčený z vykonávania exekúcie, pretože sťažovateľ nepreukázal, že námietku zaujatosti podal v zákonnej lehote a táto námietka neobsahovala ani údaj o tom, kedy sa o dôvode pre vylúčenie dozvedel (§ 30 ods. 5 a 6 Exekučného poriadku). Skutočnosť, že súdny exekútor bol zamestnancom oprávnenej, okresný súd nepovažoval za dôvod na jeho vylúčenie z vykonávania exekúcie.
ratio decidendi	Ústavný súd konštatoval, že nezlučiteľnosť činnosti (funkcie) súdneho exekútora s pracovným pomerom (a inými) vyplývajúca z § 4 Exekučného poriadku predstavuje záruku, že súdny exekútor svoju činnosť spočívajúcu v nútenom výkone súdnych a iných rozhodnutí bude vykonávať nezávisle a nestranné v zmysle § 3 Exekučného poriadku. Inými slovami, súdny exekútor vykonávaním činnosti, ktorá je nezlučiteľná s pracovným pomerom, môže oprávnene vyvolať pochybnosti o jeho nestrannosti a nezaujatosti vo vzťahu k účastníkom exekučného konania. Uvedené konanie nevyklučuje ani disciplinárnu, resp. trestnú zodpovednosť súdneho exekútora ako verejného činiteľa. Skutočnosť, že súdny exekútor bol zamestnancom účastníka exekučného konania (v danom prípade oprávneneho), je okolnosťou vylučujúcou ho z vykonávania exekúcie podľa § 30 ods. 1 Exekučného poriadku, ktorú je v zmysle § 30 ods. 3 Exekučného poriadku povinný bezodkladne oznámiť súdu. Ak súd vylúči exekútora z vykonávania exekúcie, v exekúcii pokračuje ten exekútor, ktorého navrhne oprávnený a ktorého vykonaním tejto exekúcie poverí súd (§ 30 ods. 11 Exekučného poriadku). Ústavný súd ďalej uviedol, že nestrannosť sa vzťahuje podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru aj na orgány verejnej moci „autonómne“ nezávisle od pojmu súd. Podľa Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESĽP“) ide aj o niektoré orgány, ktoré môžu vykonávať justičné funkcie a môžu sa považovať za súd v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru (Ettl a i. c. Rakúsko z 23. apríla 1987, séria A, č. 117, Campbell a Fell c. Spojené kráľovstvo z 28. júna 1984, séria A, č. 80, Rolf Gustafsson c. Švédsko z 1. júla 1997 a iné). Podobne ESĽP postupoval aj vo veciach Lauko c. Slovensko a Kadubec c. Slovensko, kde o priestupkoch rozhodli obvodný a okresný úrad – správne orgány nezaraďené do sústavy súdov Slovenskej republiky, čo nebolo samo osebe rozhodujúce. Podľa názoru ESĽP takýto orgán, ktorý čiastočne vykonáva funkcie súdu, musí byť

	<p>nezávislý a nestranný.</p> <p>Ústavný súd zdôraznil, že záruky nezávislosti majú aj psychologickú povahu. Súd musí byť nielen fakticky nezávislý, ale musí sa tak javiť aj v očiach strán. Táto zásada sa vzťahuje aj na orgány, ktoré vykonávajú aj niektoré právomoci všeobecného súdu. Ide o tzv. teóriu zdania, ktorá sa viaže na rozhodovanie o zaujatosti súdneho orgánu, aj keď neexistuje dôvod na subjektívnu zaujatosť.</p> <p>Okresný súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že „námietka zaujatosti neobsahuje obligatórnu náležitosť a to údaj o tom, kedy sa povinný dozvedel o dôvode pre vylúčenie exekútora a zároveň nemá preukázané, že povinný podal námietku v zákonnej lehote a preto exekútora nevylúčil z vykonávania exekúcie“.</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že okresný súd v namietanom rozhodnutí vôbec nevyhodnotil nestrannosť orgánu verejnej moci, a to ani subjektívnu ani objektívnu nestrannosť.</p> <p>Keďže okresný súd v danom prípade nerozhodol v súlade s § 30 ods. 1 v spojení s § 4 Exekučného poriadku, ústavný súd dospel k záveru, že v dôsledku postupu okresného súdu nezlučiteľného s ústavou nebola sťažovateľovi poskytnutá súdna ochrana, čím došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1. dohovoru, ústavný súd uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</p> <p>Ústavný súd ďalej uviedol, že sťažovateľ taktiež namietal, že postupom a napadnutým uznesením okresného súdu bolo porušené jeho právo podľa čl. II-107 charty.</p> <p>Ústavný súd uviedol, že na základe Lisabonskej zmluvy, ktorou sa mení a dopĺňa Zmluva o Európskej únii a Zmluva o založení Európskeho spoločenstva (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 486/2009 Z. z.), sa charta (publikovaná 14. decembra 2007 v Úradnom vestníku Európskej únie pod č. 2007/C 303/01) stala právne záväznou súčasťou primárneho práva Európskej únie (ďalej len „únia“) s rovnakou právnou silou ako sú zakladajúce zmluvy dňom 1. decembra 2009. Uviedol, že sťažovateľom namietané porušenie práva zodpovedalo čl. 47 charty.</p> <p>Ústavný súd uviedol, že čl. 47 charty je potrebné interpretovať v súlade s čl. 51 ods. 1 charty s prihliadnutím na Vysvetlivky k Charte základných práv (publikované 14. decembra 2007 pod č. 2007/C 303/02, ďalej len „vysvetlivky k charte“), ako aj na existujúcu judikatúru Súdneho dvora Európskej únie.</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že v prípade sťažovateľa, ktorý sa obrátil na všeobecný súd, aby rozhodol o jeho veci na základe vnútroštátneho práva, ktoré nepatrí do pôsobnosti práva únie, nejde o žiaden z prípadov, v ktorých dochádza k implementácii právneho aktu únie (rozsudok z 13. júla 1989 vo veci Wachauf, Zb. 1989, s. 2609) alebo k tomu, že by sa Slovenská republika chcela odchýliť od práva únie (rozsudok z 18. júna 1991 vo veci ERT, Zb. 1991, s. I-2925) alebo že by tu existovalo materiálne pravidlo práva únie, ktoré by sa malo v posudzovanom prípade aplikovať (rozsudok z 25. marca 2004 vo veci C-71/02, Zb. 2004, s. I-3025). Súdny dvor Európskej únie potvrdil túto judikatúru týmto spôsobom: „Naviac je potrebné si uvedomiť, že požiadavky vyplývajúce z ochrany základných práv v právnom poriadku Spoločenstva sú rovnako záväzné pre členské štáty, pokiaľ vykonávajú právne akty Spoločenstva...“ (rozsudok z 13. apríla 2000 vo veci C-292/97, Zb. 2000, s. I-2737, bod 37).</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu prihliadajúc na ustanovenia čl. 47, čl. 51 ods. 1 a čl. 52 ods. 7 charty, ako aj na vysvetlivky v charte ako nástroja výkladu bola aplikácia charty v posudzovanom prípade vylúčená. Z citovaných ustanovení charty totiž vyplývalo, že charta sa v prvom rade vzťahuje na inštitúcie a orgány únie. V prípade členských štátov, teda aj Slovenskej republiky, je záväzná výlučne vtedy, ak konajú v rámci rozsahu pôsobnosti práva únie.</p> <p>Z uvedených dôvodov ústavný súd tejto časti sťažnosti nevyhovel.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov</p>	<p>Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva:</p> <p>Ettl a i. c. Rakúsko z 23. apríla 1987, séria A, č. 117</p> <p>Campbell a Fell c. Spojené kráľovstvo z 28. júna 1984, séria A, č. 80</p> <p>Rolf Gustafsson c. Švédsko z 1. júla 1997</p> <p>Lauko c. Slovensko a Kadubec c. Slovensko</p> <p>Judikatúra Súdneho dvora Európskej únie:</p> <p>rozsudok z 13. júla 1989 vo veci Wachauf, Zb. 1989, s. 2609</p> <p>rozsudok z 18. júna 1991 vo veci ERT, Zb. 1991, s. I-2925</p> <p>rozsudok z 25. marca 2004 vo veci C-71/02, Zb. 2004, s. I-3025</p>

spisová značka	III. ÚS 448/2010
sudca spravodajca	Eubomír Dobřík
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	13. apríla 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	<p>čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka, v procesnom postavení žalovanej, vo svojej sťažnosti namietala porušenie jej vyššie uvedených práv rozsudkom krajského súdu v konaní, predmetom ktorého bola žaloba o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Sťažovateľka uviedla, že žalobou doručenou okresnému súdu 18. októbra 2006 a doplnenou 9. marca 2009 sa Mesto P. (ďalej aj „žalobca“) domáhalo určenia, že je výlučným vlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. 13443, katastrálne územie P. Okresný súd uznesením z 28. apríla 2008 pripustil, aby do konania namiesto pôvodného žalovaného C., s. r. o., P. (ďalej len „C.“), vstúpila sťažovateľka.</p> <p>O žalobe rozhodol okresný súd rozsudkom zo 7. apríla 2009 tak, že určil, že žalobca je vlastníkom sporných nehnuteľností. Rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdil krajský súd rozsudkom z 21. januára 2010 (ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť 2. marca 2010).</p> <p>Sťažovateľka tvrdila, že je výlučnou vlastníčkou sporných nehnuteľností. Poukázala na to, že podľa pozemnoknižnej vložky č. 609, katastrálne územie P., bola vlastníčkou nehnuteľností M. M., rod. B. Podľa osvedčenia o dedičstve zo 6. decembra 2004 vydaného notárkou JUDr. V. Č. ako súdnou komisárkou tieto nehnuteľnosti zdedila MUDr. V. K., ktorá kúpnu zmluvou z 11. augusta 2006 previedla nehnuteľnosti zapísané na LV č. 13443, katastrálne územie P., na M. P. Podľa vyjadrenia sťažovateľky M. P. následne kúpnu zmluvou z 15. augusta 2006 previedol nehnuteľnosti na C. Vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností bol povolený 17. augusta 2006. Dňa 18. augusta 2006 C. ako dlžník uzatvoril s veriteľom B., s. r. o. (ďalej len „B.“), zmluvu o pôžičke a na účely zabezpečenia tohto záväzku uzavreli zmluvné strany zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. 13443, katastrálne územie P. Vklad záložného práva bol povolený 22. augusta 2006. Následne 28. novembra 2006 uzatvoril B. s P., s. r. o., H., zmluvu o vykonaní dražby, pričom predmetom dražby mali byť sporné nehnuteľnosti. Súčasťou návrhu na vykonanie dražby bol okrem iného aj prehľad o výške pohľadávky, z ktorého vyplynulo, že 19. augusta 2006 C. uhradil z dlžnej sumy 10 000 000 Sk spoločnosti B. sumu 2 500 000 Sk. Podľa vyjadrenia sťažovateľky sa 11. januára 2007 uskutočnila dražba nehnuteľností zapísaných na LV č. 13443, katastrálne územie P., ktoré vydražil V. P. za sumu 7 400 000 Sk. Na základe kúpnej zmluvy z 8. februára 2007 boli tieto nehnuteľnosti prevedené na sťažovateľku za kúpnu cenu 7 500 000 Sk.</p> <p>Sťažovateľka namietala závery a odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu, ktorý sa stotožnil s právnym názorom prvostupňového súdu. Sťažovateľka sa taktiež nestotožnila so záverom krajského súdu, že platnosť dražby mohla byť posúdená ako predbežná otázka v rámci súdneho sporu vedeného na okresnom súde, predmetom ktorého bola žaloba o určenie vlastníckeho práva. Okrem toho sťažovateľka namietala, že krajský súd sa nevyjadril k odvolaním napadnutému výroku o trovách prvostupňového konania, pričom súčasne uviedla, že v rozhodnutí krajského súdu „<i>absentuje akákoľvek odpoveď na odvolacie dôvody sťažovateľa</i>“.</p>
ratio decidendi	Ústavný súd uviedol, že judikatúra ESLP nevyžaduje, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná odpoveď na každý argument strany. Ak však ide o argument, ktorý je pre

rozhodnutie kľúčový, vyžaduje sa osobitná odpoveď práve na tento argument (Higgs c. Francúzsko z 19. februára 1998 a iné). Ústavný súd dospel k záveru, že sťažnosť bola dôvodná, a to z toho dôvodu, že krajský súd nedal jednoznačnú odpoveď na sťažovateľkou predložené námietky.

Ústavný súd sa stotožnil s námietkou sťažovateľky, že v rámci súdneho sporu vedeného na okresnom súde, predmetom ktorého bola žaloba o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, tento nemohol ako predbežnú otázku posudzovať platnosť, resp. neplatnosť dobrovoľnej dražby, na základe ktorej sťažovateľka nadobudla vlastníctvo k sporným nehnuteľnostiam, pretože o neplatnosti dražby možno rozhodovať len v zmysle zákona o dobrovoľných dražbách, ktorý v § 21 ods. 2 jednoznačne ustanovuje: „V prípade, ak boli porušené ustanovenia tohto zákona, môže osoba, ktorá tvrdí, že tým bola dotknutá na svojich právach, požiadať súd, aby určil neplatnosť dražby. Právo domáhať sa určenia neplatnosti dražby zaniká, ak sa neuplatní do troch mesiacov odo dňa príklepu...“.

V tejto súvislosti bolo potrebné aj obranu krajského súdu spočívajúcu v tvrdení, že „... nebolo potrebné podávať žalobu o neplatnosť dražby, keďže otázku dražby riešil ako otázku predbežnú, pretože spor o vlastníctvo pokrýval aj otázku dražby a tým, že tu už spor bol, tak bola zachovaná aj lehota“, odvolávajúcu sa na „vyššie princípy spravodlivosti“ považovať za očividné a neodôvodnené či nespravodlivé vybočenie (exces) zo štandardného výkladu, ktoré predstavuje interpretačnú svojvôľu. Inými slovami, krajským súdom (a aj okresným súdom) použitý výklad bol v rozpore so všeobecne uznávanými zásadami spravodlivosti.

Ústavný súd zároveň odkázal na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ktorý v rozsudku sp. zn. 3 Cdo 272/2007 z 1. júla 2008 (Zo súdnej praxe, č. 47/2008) uviedol: „Dražba uskutočnená podľa zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách je neplatná, ak jej neplatnosť určí súd; neplatnosť dražby pritom súd nemôže posudzovať v inom konaní než v konaní podľa § 21 ods. 2 uvedeného zákona. Na uplatnenie práva na určenie neplatnosti dražby je ustanovená lehota troch mesiacov odo dňa príklepu; ide o lehotu prekluzívnu a jej márnym uplynutím právo zaniká. Aj keď neplatnosť dražby môže byť určená len vtedy, ak sa jej zúčastnia (buď ako žalobcovia, alebo ako žalovaní) navrhovateľ dražby, dražobník, vydražiteľ, predchádzajúci vlastník a osoba dotknutá na svojich právach porušením zákona o dobrovoľných dražbách, zákon nestanovuje žiadnu lehotu, v ktorej sa tieto osoby museli stať účastníkmi konania o takejto žalobe. Lehota ustanovená v § 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách slúži k uplatneniu práva na určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby a nie aj k vymedzeniu osôb, ktoré sa musia konania zúčastniť ako účastníci konania (z hľadiska pasívnej vecnej legitímácie). Ak žaloba o určenie neplatnosti dražby bola podaná v zákonom ustanovenej prekluzívnej lehote, žalobca môže aj po jej uplynutí robiť úkony v zmysle § 92 OSP.“ Zhodné závery vyplývajú aj z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 66/2008 z 30. júna 2009 (Zbierka rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky, č. 23/2010), resp. uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 186/2010 zo 16. decembra 2010 (predložené sťažovateľkou).

Ústavný súd konštatoval, že taktiež sa bolo možné stotožniť s námietkou sťažovateľky, že pokiaľ žalobca tvrdil, že k zápisu jeho vlastníckych práv „nedošlo len v dôsledku administratívneho nedopatrenia“, a zároveň nedokázal hodnoverne preukázať, že je vlastníkom sporných nehnuteľností, pričom jeho správanie tomu dosiaľ ani nenasvedčovalo (napr. snaha žalobcu uzavrieť s právnym predchodcom sťažovateľky kúpnu zmluvu), „s poukazom na originálne nadobudnutie predmetu konania právnym predchodcom sťažovateľa je nepodstatné skúmanie relevantnosti vyvlastnenia“. Krajský súd sa k tejto námietke osobitne nevyjadril, ale stotožnil sa s právnym názorom prvostupňového súdu týkajúcim sa vyhlásenia neplatnosti právneho úkonu – prevodu vlastníckeho práva. Preukázanie vlastníctva sporných nehnuteľností bol prioritným právnym problémom, ktorý musia všeobecné súdy vyriešiť, až následne môžu pokračovať v konaní, keď bude vyriešená táto základná otázka.

Podľa ustanovenia § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku krajský súd mal uviesť dostatočné relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Tento príkaz o dostatočnosti a relevantnosti dôvodov sa netýkal len skutkovej stránky, ale aj právneho posúdenia, ktoré bolo zo skutkových zistení odvodené. Súd mal dbať aj na presvedčivosť svojho rozhodnutia.

Ústavný súd konštatoval, že podstata konania, t. j. určenie, či žalobca je, alebo nie je vlastníkom sporných nehnuteľností, nebola zo strany všeobecných súdov dosiaľ

	<p>vyriešená, naopak, ich rozhodnutím o predbežnej otázke (neplatnosť dobrovoľnej dražby) bol obidený účel pôvodného konania. Odôvodnenie rozsudku krajského súdu okrem odvolania sa na „vyššie princípy spravodlivosti“ nedávala odpoveď na námietky a dôkazy predložené sťažovateľkou. Takýto postup všeobecného súdu bol arbitrárny a mal za následok porušenie základných práv a slobôd sťažovateľky.</p> <p>Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd dospel k záveru, že predmetným rozsudkom krajského súdu boli porušené základné práva sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ústavný súd predmetný rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov</p>	<p>Judikatúra EŠLP: Higgs c. Francúzsko z 19. februára 1998 a iné</p> <p>Judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky: uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 66/2008 z 30. júna 2009 (Zbierka rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky, č. 23/2010) uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 186/2010 zo 16. decembra 2010 rozsudku sp. zn. 3 Cdo 272/2007 z 1. júla 2008</p>

spisová značka	III. ÚS 93/2011
sudca spravodajca	Ľubomír Dobřík
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	19. apríla 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ, v čase rozhodovania ústavného súdu vo väzbe, vo svojej sťažnosti namietal porušenie svojho práva na slobodu a bezpečnosť postupom okresného súdu v konaní v súvislosti s nedodržaním požiadavky neodkladnosti a urýchleného rozhodovania o jeho žiadosti o prepustenie z väzby doručenej tomuto okresnému súdu 3. septembra 2010.</p> <p>Predmetné podanie sťažovateľa z 3. septembra 2010 bolo označené „Návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti môjho pozbavenia slobody a vzatia do väzby“. V tomto podaní sťažovateľ okrem iného citoval ustanovenia čl. 5 ods. 4 dohovoru, čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, § 79 ods. 3 Trestného poriadku týkajúceho sa žiadosti toho-ktorého obvineného o prepustenie z väzby či judikatúru EŠLP. Sťažovateľ ďalej poukázal na okolnosti svojho vzatia do väzby, ku ktorému došlo rozhodnutím okresného súdu zo 16. júla 2010 z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku.</p> <p>Dňa 16. septembra 2010 okresný súd vyzval sťažovateľa, aby oznámil, či jeho podanie má považovať za žiadosť o prepustenie z väzby. Okresný súd túto písomnosť doručoval 27. septembra 2010, pričom sťažovateľovi bola doručená 1. októbra 2010, ale ten na ňu nereagoval.</p> <p>Dňa 6. októbra 2010 okresný súd určil termín verejného zasadnutia na 15. október 2010, pričom jeho predmetom malo byť prerokovanie žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby.</p> <p>Dňa 14. októbra 2010 obhajca sťažovateľa okresnému súdu oznámil, že mu vypovedal plnú moc, na základe čoho okresný súd 15. októbra 2010 odročil verejné zasadnutie na 28. október 2010 a zároveň sťažovateľovi ustanovil nového a náhradného obhajcu.</p> <p>O žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby rozhodol okresný súd na hlavnom pojednávaní 28. októbra 2010 tak, že ju zamietol. Uznesenie okresného súdu nadobudlo právoplatnosť dňom vyhlásenia, pretože sťažovateľ po porade s obhajcom sa vzdal práva podať proti nemu sťažnosť.</p>
ratio decidendi	Ústavný súd uviedol, že v prípadoch, v ktorých sa zaoberal požiadavkou neodkladnosti a urýchlenia rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby, judikoval, že aj keď sa jednotlivé lehoty z hľadiska požiadaviek neodkladnosti alebo urýchlenia posudzujú podľa

všetkých okolností prípadu, spravidla lehoty rátané na mesiace sú príliš dlhé a nevyhovujú týmto požiadavkám (napr. III. ÚS 7/00, I. ÚS 18/03). V tejto súvislosti ústavný súd konštatoval, že požiadavke, aby súd bezodkladne rozhodol o zákonnosti väzby v zmysle čl. 5 ods. 4 dohovoru, nezodpovedá lehota počítaná na mesiace, ale na týždne. Tejto požiadavke preto spravidla nemôže zodpovedať lehota konania presahujúca na jednom stupni súdu dobu jedného mesiaca a ani nečinnosť trvajúca týždne (napr. III. ÚS 126/05, III. ÚS 216/07).

Ústavný súd ďalej uviedol, že podstatnou požiadavkou čl. 5 ods. 4 dohovoru je aj to, aby súd rozhodol „urýchlene“ (speedily). Prieskumné súdne konanie musí byť vedené v súlade s hmotnoprávnymi a procesnými vnútroštátnymi právnymi predpismi a tiež aj v súlade s účelom čl. 5 dohovoru, to znamená s ochranou jedinca proti svojvôli, osobitne aj s ohľadom na čas, ktorý uplynie do vyhlásenia rozhodnutia (rozsudok vo veci Koendjibiharie v. Holandsko, 25. októbra 1990, § 27).

Ústavný súd s poukázaním na ustanovenia § 2 ods. 6, § 79 ods. 2 a § 79 ods. 3 Trestného poriadku konštatoval, že konanie o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby trvalo na súde prvého stupňa 1 mesiac a 25 dní. Ústavný súd nepochyboval o tom, že v priebehu tejto doby okresný súd vykonal niektoré nevyhnutné úkony, ktoré si vyžiadala situácia a ktoré do určitej miery predĺžili toto konanie (napr. odročenie neverejného zasadnutia určeného na 15. október 2010 z dôvodu vypovedania plnej moci obhajcu sťažovateľa a potreby ustanovenia nového obhajcu), ale na strane druhej okresný súd nepostupoval promptne a urýchlene. Dôkazom tohto tvrdenia ústavného súdu bolo zistenie, že okresný súd namiesto toho, aby o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby konal, bezdôvodne ho vyzval na vyjadrenie, či jeho podanie doručené okresnému súdu 3. septembra 2010 má považovať za žiadosť o prepustenie z väzby. Ústavný súd bol totiž toho názoru, že obsah tohto podania jasne a určite vymedzil sťažovateľovu požiadavku, a teda že aj napriek tomu, že ho nazval „*Návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti môjho pozbavenia slobody a vzatia do väzby*“, žiadal okresný súd o prepustenie z väzby. K takejto žiadosti uviedol aj relevantné dôvody. Podľa názoru ústavného súdu nebolo potrebné sťažovateľa vyzývať na vyjadrenie a vyčkávať na jeho odpoveď, pretože už samotný čl. 5 ods. 4 dohovoru, ktorý garantuje rýchlosť a bezodkladnosť rozhodovania o zákonnosti väzby, nepoužíva pojem žiadosť o prepustenie z väzby, ale pojednáva o návrhu na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody tej-ktorej osoby nezákonné.

Pozornosti ústavného súdu navyše neuniklo, že aj napriek tomu, že sťažovateľ na túto výzvu okresného súdu nereagoval, a teda mu podľa jeho inštrukcií neoznámil požadované skutočnosti, ktoré podľa názoru ústavného súdu museli byť okresnému súdu známe, 6. októbra 2010 určil termín neverejného zasadnutia. Ústavný súd uviedol, že z uvedeného bolo potrebné vyvodiť záver, ktorý sponchyboval dodržanie požiadavky urýchleného rozhodovania o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby a ktorý podľa názoru ústavného súdu svedčil pre záver o tom, že okresný súd nekonal v súlade s čl. 5 ods. 4 dohovoru, že obsah podania sťažovateľa bol v čase doručenia okresnému súdu 3. septembra 2010 pre tento súd neurčitý, ale bez toho, aby ho sťažovateľ doplnil alebo upresnil, 6. októbra 2010 okresný súd určil termín výsluchu sťažovateľa, predmetom ktorého mala byť práve jeho žiadosť o prepustenie z väzby. Ústavný súd sa domnieval, že táto nerozhodnosť okresného súdu týkajúca sa posúdenia podania podľa jeho obsahu v trvaní 1 mesiaca a 3 dní výraznou mierou prispela k predĺženiu konania o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby.

K uvedenému považoval ústavný súd za podstatné dodať, že pri posúdení sťažovateľovho podania sa mal okresný súd riadiť jeho obsahom, ktorý podľa názoru ústavného súdu jednoznačne znamenal, že sťažovateľ podal žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu.

Ústavný súd konštatoval, že ďalšie obdobie konania okresného súdu o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby v trvaní 22 dní, a teda od 6. októbra 2010, keď okresný súd určil termín výsluchu sťažovateľa do 28. októbra 2010, keď bolo právoplatne rozhodnuté o jeho žiadosti o prepustenie z väzby, bolo skomplikované vypovedaním plnej moci sťažovateľovi zo strany jeho obhajcu, potrebou odročiť termín výsluchu sťažovateľa a nutnosťou ustanoviť mu nového a náhradného obhajcu. Aj napriek tomu, že vzniknutú situáciu okresný súd nezapríčinil a po 6. októbri 2010 v konaní celkom plynulo konal, bol ústavný súd toho názoru, že tieto okolnosti nemohli byť dôvodom na to, aby okresný súd o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby právoplatne rozhodol až po uplynutí 1 mesiaca a 25 dní.

	<p>Ústavný súd konštatoval, že celková doba rozhodovania okresného súdu o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu a predovšetkým obdobie nečinnosti, respektíve neefektívnej činnosti tamojšieho súdu v trvaní 1 mesiaca a 3 dní (od 3. septembra 2010 do 6. októbra 2010) podľa názoru ústavného súdu nezodpovedala požiadavke neodkladnosti a urýchleného rozhodovania o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby.</p> <p>Na základe uvedeného ústavný súd dospel k jednoznačnému záveru, že postup okresného súdu v konaní v súvislosti s rozhodovaním o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby doručenej okresnému súdu 3. septembra 2010 bol neprimerane dlhý, a preto ústavný súd vyslovil, že označeným postupom okresného súdu bolo porušené právo sťažovateľa podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP a iných súdov	<p>III. ÚS 7/00, I. ÚS 18/03 III. ÚS 126/05, III. ÚS 216/07</p> <p>Judikatúra ESĽP: rozsudok ESĽP vo veci Koendjibaharie v. Holandsko, 25. októbra 1990, § 27</p>

spisová značka	III. ÚS 41/2011
sudca spravodajca	Ján Auxt
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	3. mája 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka (D., a. s.), v procesnom postavení povinnej, vo svojej sťažnosti namietala porušenie jej vyššie uvedených základných práv uznesením okresného súdu zo 6. septembra 2010 v exekučnom konaní, predmetom ktorého bolo vymoženie sumy 15 641,83 €, trov konania, trov právneho zastúpenia a trov exekúcie od právnej predchodkyne sťažovateľky a neskôr po zmene účastníkov exekučného konania od sťažovateľky.</p> <p>Okresný súd vydal 29. decembra 2008 súdному exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie. Právna predchodkyňa sťažovateľky podala proti exekúcii námietky, ktoré odôvodnila tým, že v rozsudku Okresného súdu Košice II z 8. januára 2007 subjekt označený ako odporca, t. j. S., K., v čase vydania rozsudku neexistoval. Okresný súd uznesením zo 16. februára 2009 námietkam proti exekúcii vyhovel. Na odvolanie oprávnenej krajský súd uznesením z 24. februára 2010 uznesenie okresného súdu zo 16. februára 2009 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Okresný súd zistil, že „<i>exekučný titul prevzal dňa 14. 2. 2007 S. a. s.</i>“. Po doplnení dokazovania v zmysle rozhodnutia krajského súdu uznesením zo 6. septembra 2010 námietky povinného zamietol.</p> <p>V odôvodnení napadnutého uznesenia okrem iného uviedol: „<i>Právnym nástupcom spoločnosti povinného z exekučného titulu: S., K., je D., a. s. Na základe uvedených skutočností súd rozhodol tak, že námietky povinného proti exekúcii zamietol, pretože D., a. s. je právnym nástupcom pôvodného povinného v exekučnom titule. Zmluvou o zlúčení vo forme notárskej zápisnice č. N 162/2006, Nz 38844/2006, NCRIS 38675/2006 zo dňa 5. 10. 2006 vstúpila D., ako univerzálny sukcesor, do všetkých práv a povinností S.</i>“</p> <p>Napokon okresný súd uznesením z 23. novembra 2010 pripustil zmenu účastníkov konania na strane povinného tak, že namiesto spoločnosti D., a. s. v likvidácii, Einsteinova 25, Bratislava, IČO: ..., vstúpila do konania ako povinná D., a. s., B., IČO: ..., z dôvodu, že 31. decembra 2009 nadobudla účinnosť zmluva o predaji podniku zo 16. decembra 2009 uzatvorená medzi označenými obchodnými spoločnosťami.</p> <p>Ústavný súd zistil, že predmetné exekučné konanie sa skončilo vymožením pohľadávky, príslušenstva a trov exekúcie 3. januára 2011. Exekútor vrátil okresnému súdu poverenie na vykonanie exekúcie 13. januára 2011.</p>
ratio decidendi	Ústavný súd uviedol, že otázku identifikácie povinného v exekučnom konaní nevideli

všeobecné súdy ako spornú, keďže v zmysle § 107 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku považovali právnu predchodkyňu sťažovateľky a neskôr sťažovateľku za právnu nástupkyňu osoby označenej v exekučnom titule (S.).

Ústavný súd s odvolaním na ustanovenia § 37 ods. 3 a § 41 ods. 1 Exekučného poriadku konštatoval, že okresnému súdu v napadnutom uznesení zo 6. septembra 2010, a rovnako tak aj krajskému súdu v uznesení z 24. februára 2010 bolo známe, že subjekt označený v rozsudku Okresného súdu Košice II vydanom z 8. januára 2007, t. j. S., K., v čase vydania exekučného titulu neexistoval, pretože bol vymazaný z obchodného registra už 24. augusta 2006. Okresný súd navyše po zrušení svojho uznesenia zo 16. februára 2009 krajským súdom zistil, že rozsudok Okresného súdu Košice II z 8. januára 2007 prebrala 14. februára 2007 obchodná spoločnosť S-, a. s., IČO: ..., ktorá však v čase doručenia označeného rozsudku už v skutočnosti neexistovala – 31. decembra 2006 bola zlúčená so z. D. a 1. januára 2007 sa jej univerzálnym právnym nástupcom stala obchodná spoločnosť D., a. s., IČO ... Podľa názoru ústavného súdu však okresný súd pri vyvodzovaní právnych záverov z takto zistených skutkových okolností neprihliadol na relevantné zákonné ustanovenia Exekučného poriadku a ich ustálený právny výklad.

Ústavný súd uviedol, že v tejto súvislosti bolo potrebné poukázať na právny výklad § 41 ods. 1 Exekučného poriadku, podľa ktorého je exekučný súd povinný skúmať formálne a materiálne predpoklady vykonateľnosti exekučného titulu (pozri napr. Tomašovič M.: Exekučný poriadok s komentárom, Poradca podnikateľa, 2006; tiež pozri ASPI, Komentár k Exekučnému poriadku § 41- § 42, J. Mazák).

Z uvedeného výkladu § 41 Exekučného poriadku vychádza aj judikatúra najvyššieho súdu (napr. R 58/1997), ktorý vyslovil, že „*súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej*“ a „*ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená*“. Ústavný súd poznamenal, že v prípade, z ktorého vychádzalo citované rozhodnutie najvyššieho súdu, osoba označená v exekučnom titule v deň vydania exekučného titulu neexistovala a nemala ani žiadneho právneho nástupcu, ktorý by v tomto čase existoval.

V okolnostiach posudzovaného prípadu konal podľa ústavného súdu Okresný súd Košice II v konaní o zaplatenie peňažnej pohľadávky v sume 15 641,83 € neskôr exekučne vymáhanej so subjektom, ktorý v čase vydania rozhodnutia neexistoval (išlo o „S.“, resp. obchodnú spoločnosť „S., a. s.“). Uvedenú skutočnosť potvrdzuje aj doručenie tohto rozsudku obchodnej spoločnosti S., a. s., ktorá v čase doručenia rozsudku už taktiež neexistovala. Z uvedeného dôvodu preto exekučný titul, ktorý bol podkladom začatej exekúcie, nemohol spĺňať materiálne predpoklady vykonateľnosti exekučného titulu, t. j. že subjekt uvedený v exekučnom titule ako povinný existoval aj v čase jeho vydania. Na uvedený záver nemalo vplyv ani ustanovenie § 37 ods. 3 Exekučného poriadku, podľa ktorého možno viesť exekúciu aj proti inému než tomu, kto je v rozhodnutí uvedený ako povinný, avšak len za predpokladu, že na neho prešla povinnosť z exekučného titulu, pretože toto ustanovenie možno aplikovať len v tých prípadoch, keď po vydaní exekučného titulu došlo k prevodu alebo prechodu práv alebo povinností z neho vyplývajúcich.

Okrem toho rozhodnutie okresného súdu bolo nepreskúmateľné, pretože z jeho obsahu nevyplývalo, akým ustanovením Exekučného poriadku alebo iného právneho predpisu sa pri rozhodovaní riadil a podľa čoho postupoval. Inými slovami, v danom prípade nebolo možné z napadnutého rozhodnutia zistiť, ktorú právnu normu konajúci všeobecný súd aplikoval a na základe akých právnych záverov subsumoval daný prípad pod právnu normu relevantnú v danom prípade. Na základe toho, ale aj opísaných nedostatkov napadnutého rozhodnutia ústavný súd dospel k záveru o arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia okresného súdu. Okresný súd (vo veci viazaný aj právnymi názormi krajského súdu uvedenými v uznesení z 24. februára 2010) pochybil, keď rozhodol v rozpore s právnymi normami majúcimi na daný prípad dopad, t. j. § 41 ods. 1, § 50 ods. 1 prvá veta in fine „*sú tu iné dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná*“, ako aj § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku. Súčasne okresný súd rozhodol v rozpore s ustálenou judikatúrou najvyššieho súdu.

Právne závery okresného súdu sa javili ústavnému súdu ako svojvoľné a vykazujúce prvky arbitrárnosti. Základom pre formulovaný záver ústavného súdu bolo však nielen zistenie o ústavne nekonformnom právnom posúdení daného prípadu okresným súdom, ale rovnako tak aj zistenie nedostatočnosti a arbitrárnosti odôvodnenia napadnutého

	uznesenia. S prihladením na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že uznesením okresného súdu zo 6. septembra 2010 bolo porušené právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Keďže po právoplatnosti napadnutého uznesenia okresného súdu, ktorým boli námietky povinného proti exekúcii zamietnuté, už neexistovali žiadne právne prekážky brániace vykonaniu exekúcie na peňažné prostriedky sťažovateľky a tieto boli aj reálne vymožené, došlo tým súčasne aj k zásahu do majetkovej sféry sťažovateľky a vzhľadom na ústavnú neudržateľnosť napadnutého uznesenia okresného súdu tiež aj k porušeniu čl. 20 ods. 1 ústavy. Ústavný súd predmetné uznesenie okresného súdu zo 6. septembra 2010 zrušil.
Použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	Judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky: R 58/1997

spisová značka	III. ÚS 450/2010
sudca spravodajca	Lubomír Dobřík
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	3. mája 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovatelia, v procesnom postavení dedičov, vo svojej sťažnosti namietali porušenie svojich základných práv zaručených čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením okresného súdu v dedičskom konaní, ktorým bolo toto dedičské konanie zastavené z dôvodu, že poručiteľ nezanechal majetok, hoci podľa tvrdenia sťažovateľov tomu tak nebolo.</p> <p>Dňa 23. januára 2008 notár ako súdny komisár spísal so sťažovateľom v 2. rade zápisnicu o predbežnom vyšetrení, z ktorej vyplýva, že poručiteľ nezanechal žiaden majetok, a zároveň sťažovateľa v 2. rade oboznámil s tým, že táto skutočnosť je dôvodom na zastavenie konania.</p> <p>Dňa 8. februára 2010 sťažovateľ v 1. rade podal predsedníčke okresného súdu sťažnosť na priet'ahy v konaní, na ktorú táto odpovedala listom, v ktorom sa za spôsobené priet'ahy ospravedlnila a uviedla, že „<i>podľa vyjadrenia zákonnej sudkyne... bude dedičské konanie zastavené pre nemajetnosť poručiteľa</i>“.</p> <p>Dňa 18. júna 2010 sťažovateľ v 1. rade podal predsedníčke okresného súdu ďalšiu sťažnosť, v ktorej uviedol, že poručiteľ zanechal majetok, ktorý je potrebné prejednať v dedičskom konaní.</p> <p>Uvedenú sťažnosť predsedníčka okresného súdu listom vyhodnotila ako nedôvodnú, pričom uviedla: „<i>Zákonná sudkyňa bola mimoriadne pracovne vyťažená v súvislosti s vybavovaním iných agend, preto predmetné dedičské konanie nebolo právoplatne skončené, čo však nič nemení na tom, že pokiaľ váš zomrelý otec nejaký majetok zanechal, mohli ste kedykoľvek požiadať o dodatočné dedičské konanie... Okresný súd Trnava poveril notára M. K. ako súdneho komisára prejednaním dedičstva a súdny komisár spísal zápisnicu dňa 23. 01. 2008, z ktorej už bolo zrejmé, že konanie je zastavené. Od tohto momentu ste kedykoľvek mohli podať návrh na dodatočné prejednanie dedičstva, čo ste však neurobili...</i>“</p> <p>V ten istý deň, teda 25. júna 2010, okresný súd vydal uznesenie, ktorým dedičské konanie z dôvodu, že poručiteľ nezanechal majetok, zastavil. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 14. júla 2010.</p>
ratio decidendi	<p>Ústavný súd uviedol, že úkony notára ako súdneho komisára v konaní o dedičstve sú úkonmi súdu (III. ÚS 47/00), preto malo byť hlavne v záujme okresného súdu úplné zistenie poručiteľovho majetku, ak bol pred rozhodnutím o veci upozomený na jeho existenciu, čo si mohol overiť doplnením vyšetrovania, napríklad aj na príslušnej správe katastra.</p> <p>Preskúmaním napadnutého rozhodnutia ústavný súd zistil, že okresný súd bez uvedenia</p>

	<p>príslušného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), podľa ktorého vo veci rozhodol, v odôvodnení rozhodnutia stroho konštatoval, že „<i>Uznesením bolo konanie vo veci prejednanía dedičstva po poručiteľovi pre nezanechanie majetku zastavené</i>“, pričom otázku existencie, resp. neexistencie majetku poručiteľa vôbec neriešil, hoci bol na túto skutočnosť sťažovateľom v 1. rade upozomený skôr, ako o veci rozhodol. Ústavný súd s poukázaním na ustanovenia § 38 ods. 1 a § 175g OSP uviedol, že podľa jeho názoru, ak sa konajúci súd nevysporiada s právne relevantnou argumentáciou účastníka konania adekvátne a preskúmateľne, alebo nekonštatuje irelevantnosť jeho právnej argumentácie, poruší základné právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy. Ústavný súd konštatoval, že v danom prípade okresný súd k vysporiadaniu sa s podstatnými argumentmi sťažovateľa v 1. rade ani nepristúpil, ale naopak, formalisticky vychádzajúc z vyjadrení sťažovateľa v 2. rade, ktoré uviedol pri predbežnom vyšetrení notárom, dedičské konanie zastavil. Ďalej ústavný súd uviedol, že sa nemožno stotožniť s tvrdením predsedníčky okresného súdu, že od momentu spisania zápisnice o predbežnom vyšetrení notárom, „z ktorej už bolo zrejmé, že konanie je zastavené“, mohli sťažovatelia podať návrh na dodatočné prerokovanie dedičstva. Takúto zápisnicu nemožno stotožňovať s rozhodnutím, ktorým sa konanie o dedičstve končí (procesné rozhodnutie, rozhodnutie vo veci samej, resp. osvedčenie o dedičstve), a teda jej ani nemožno pripísať účinky právoplatného rozhodnutia. Pokiaľ konanie o dedičstve nie je právoplatne ukončené predpokladaným spôsobom, sťažovatelia nemajú dôvod podávať návrh podľa § 175x OSP. Ako z uvedeného vyplýva, v danom prípade absentovali úplné podklady pre rozhodnutie, a teda okresný súd nemal zákonný dôvod postupovať podľa § 175h OSP a konanie o dedičstve zastaviť. V tejto súvislosti nebolo možné prehliadnúť ani postoj predsedníčky okresného súdu pri vybavovaní sťažnosti sťažovateľa v 1. rade z 18. júna 2010, prípadne aj notára, ktorý mohol viesť k odmietnutiu spravodlivosti sťažovateľom v rámci prebiehajúceho konania o dedičstve, a to najmä z formálno-procesných dôvodov, resp. z dôvodu neznalosti ďalšieho procesného postupu vo veci.</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že zastavenie konania o dedičstve pre nezanechanie majetku poručiteľom podľa § 175h OSP okresným súdom bez overenia tvrdenia dediča, že poručiteľ majetok zanechal, a teda bez zaobstarania úplných podkladov pre rozhodnutie, treba považovať za porušenie základného práva sťažovateľa (sťažovateľov) na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, a tým aj základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy.</p> <p>Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd dospel k záveru, že predmetným uznesením okresného súdu bolo porušené základné právo sťažovateľov vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, predmetné uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov</p>	<p>III. ÚS 47/00</p>

Nálezy – priet'ahy v konaní

spisová značka	III. ÚS 69/2011
sudca spravodajca	Ján Auxt
druh konania	čl. 127 konanie o s'ťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	3. mája 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka vo svojej s'ťažnosti namietala porušenie jej vyššie uvedeného základného práva postupom okresného súdu v konaní, predmetom ktorého je žalobný návrh na určenie neplatnosti lízingovej zmluvy zo 6. augusta 1998, v ktorom sťažovateľka vystupuje ako odporkyňa v prvom rade. Uvedené konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu právoplatne ukončené.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitost' veci, Ústavný súd konštatoval, že spory o uvedené nároky nie sú právne zložité a existuje k nim aj stabilizovaná judikatúra všeobecných súdov. Ústavný súd vychádzajúc z doterajšieho priebehu napadnutého konania nezistil ani žiadne skutočnosti, ktoré by svedčili o mimoriadnej fatickej zložitosti veci, hoci medzi účastníkmi prebiehali na všeobecných súdoch súčasne aj iné spory.</p> <p>2. Pokiaľ ide o kritérium správania účastníka súdneho konania, podľa názoru ústavného súdu sťažovateľka nepostupovala podľa zásady vigilantibus iura (každý nech si stráži svoje práva), čo bolo možné pripísať iba na jej ťarchu, keďže v súvislosti s doterajším priebehom a spôsobenými priet'ahmi okresného súdu sa aktívne začala zaujímať o stav konania až v s'ťažnosti podanej ústavnému súdu v januári 2011. Na jej vrub bolo možné pripísať aj to, že na výzvu okresného súdu, aby sa vyjadrila k žalobnému návrhu v lehote 15 dní, tak urobila až po jednom roku po uplynutí určenej lehoty. Tieto skutočnosti preto zohľadnil ústavný súd najmä pri určení sumy finančného zadosťučinenia.</p> <p>3. Ohľadom kritéria postupu súdu, ústavný súd konštatoval, že trvanie napadnutého konania (viac ako 9 a pol roka) je už samo osebe celkom jednoznačne neprimerané. Ústavný súd konštatoval, že zistil obdobia nečinnosti okresného súdu v celkovom trvaní viac ako 7 rokov a 10 mesiacov. Ústavný súd uviedol, že okrem toho okresný súd konal aj neefektívne. O neefektívnom postupe okresného súdu svedčilo nielen to, že aj keď mal už vyjadrenie sťažovateľky k žalobnému návrhu, výzvu zopakoval ešte raz 24. augusta 2005, ale predovšetkým to, že dosiaľ v merite veci ešte nerozhodol. Zbytočné priet'ahy v konaní priznal aj okresný súd vo svojom vyjadrení k s'ťažnosti. Obranu súdu spočívajúcu vo vysokom počte vecí na tomto súde, zmenách sudcov a v jeho nedostatočnom personálnom obsadení ústavný súd neakceptoval.</p> <p>Na základe uvedeného ústavný súd konštatoval, že postupom okresného súdu v predmetnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom a tým aj k porušeniu vyššie uvedeného základného práva sťažovateľky, okresnému súdu prikázal v konaní konať bez zbytočných priet'ahov a sťažovateľke priznal finančné zadosťučinenie v sume 1 500 EUR.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	***

Spisová značka	III. ÚS 3/2011
sudca spravodajca	Lubomír Dobřík
druh konania	čl. 127 konanie o s'ťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a	nález – vyhovené

spôsob vybavenia	
dátum rozhodnutia	10. mája 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka vo svojej sťažnosti namietala porušenie jej vyššie uvedených práv postupom okresného súdu v konaní, predmetom ktorého bol návrh sťažovateľky doručený okresnému súdu 26.9.2005 na zaplatenie sumy 16 596,96 € s príslušenstvom proti odporcovi „z titulu nezaplatenej časti ceny diela v zmysle písomnej zmluvy o dielo“. Uvedené konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu právoplatne ukončené.
ratio decidendi	1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, Ústavný súd konštatoval, že posudzovaná vec nie je právne zložitá. Aj keď v priebehu konania bolo potrebné vypočuť viacerých svedkov, vyžiadať listinné dôkazy a vykonať znalecké dokazovanie, ústavný súd bol toho názoru, že žiadna skutková zložitost' veci nemôže ospravedlniť doterajšiu dĺžku posudzovaného konania pred okresným súdom. 2. Pokiaľ ide o kritérium správania účastníka súdneho konania, ústavný súd konštatoval, že nezistil také okolnosti, na základe ktorých by bolo možné konštatovať, že sťažovateľka významnou mierou prispela k predĺženiu predmetného konania. 3. Ohľadom kritéria postupu súdu, ústavný súd poukázal na to, že v napádanom konaní, ktoré trvá od roku 2005 (teda viac ako päť a pol roka), sa medzi jednotlivými úkonmi okresného súdu nevyskytli obdobia nečinnosti dlhšie ako štyri mesiace, ktoré by stáli za osobitnú zmienku, avšak okresnému súdu bolo možné vytknúť najmä to, že počas celého doterajšieho konania konal neefektívne a nesústredene, v dôsledku čoho došlo k predĺženiu tohto konania. O neefektívnom postupe okresného súdu svedčilo predovšetkým to, že jeho meritórne rozhodnutie zo 4. apríla 2008 bolo krajským súdom zrušené z dôvodu nedostatočného zistenia skutkového stavu veci. Druhé meritórne rozhodnutie okresného súdu, ktoré bolo rozhodnuté na pojednávaní konanom 17. februára 2011, pre odvolanie odporcu proti nemu dosiaľ nenadobudlo právoplatnosť. Ústavný súd uviedol, že ak okresný súd tvrdil, že „Pokiaľ by právny zástupca odporcu nerobil obštrukcie, vec mohla byť v primeranej lehote rozhodnutá.“, ale včas neprijal účinné opatrenia, aby mu v tom zabránil, bolo možné konštatovať, že svojím neefektívnym postupom spôsobil vznik zbytočných prieťahov v konaní. Na základe uvedeného ústavný súd konštatoval, že postupom okresného súdu v predmetnom konaní došlo k porušeniu vyššie uvedených práv sťažovateľky, okresnému súdu prikázal v konaní konať bez zbytočných prieťahov a sťažovateľke priznal finančné zadost'učinenie v sume 1 000 EUR.
Použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP a iných súdov	***

Spisová značka	III. US 10/2011
sudca spravodajca	Lubomír Dobřík
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	13. apríla 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ, v procesnom postavení žalobcu, vo svojej sťažnosti namietal porušenie jeho vyššie uvedeného základného práva postupom okresného súdu v konaní, predmetom ktorého bolo vypratanie nehnuteľnosti. Uvedené konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu právoplatne ukončené.
ratio decidendi	1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, Ústavný súd konštatoval, že posudzovaná vec nie je právne, ani skutkovo zložitá. 2. Pokiaľ ide o kritérium správania účastníka súdneho konania, ústavný súd konštatoval, že sťažovateľ neprispel k predĺženiu doterajšej doby konania.

	<p>3. Ohľadom kritéria postupu súdu, ústavný súd zistil, že v konaní okresného súdu došlo k zbytočným prieťahom spolu v trvaní temer 3 roky. Celé obdobie konania v dĺžke 12 rokov, z toho na okresnom súde 11 rokov, je ústavne neakceptovateľné, ktoré nezodpovedá požiadavke konania bez zbytočných prieťahov, ako to zaručuje čl. 48 ods. 2 ústavy. Okresný súd vykonával aj neefektívne úkony, napr. opakovane žiadal účastníkov o doplnenie podaní bez toho, aby využil ďalšie možnosti, ktoré mu umožňuje procesná právna úprava na urýchlenie konania.</p> <p>Na základe uvedeného ústavný súd konštatoval, že postupom okresného súdu v predmetnom konaní došlo k porušeniu vyššie uvedeného základného práva sťažovateľa, okresnému súdu prikázal v konaní konať bez zbytočných prieťahov a sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie v sume 1 500 EUR.</p>
<p>Použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEJ a iných súdov</p>	<p>***</p>

Spracovala : JUDr. Helena Kravcová

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.